

Országos Statisztikai Tanács

Titkársága

7400-16/2/2010.

Emlékeztető
az Országos Statisztikai Tanács
2010. május 3-ai üléséről

Napirendi pontok:

	Téma	Előterjesztő
1.	Az adatszolgáltatói terhek mérséklése Nem hasznosuló adatok kiszűrése	Sulykosné Papp Edit
2.	Beszámoló a 2011. évi soros EU Elnökséggel kapcsolatos, statisztikát érintő feladatokról	Dr. Laczka Éva
3.	Helyzetkép az Európai Statisztika Gyakorlati Kódexe (ESS Code of Practice) elveinek teljesüléséről a KSH-ban	Dr. Kárpáti József

Az ülésen részt vettek

az OST tagjai, illetve néhány esetben a képviselőtüket ellátó személyek tanácskozási joggal, valamint az állandó meghívottak:

Dr. Balogh Miklós (a KSH elnökhelyettese), Dr. Csizmár Csabáné (OEP), Dr. Révész Balázs (adatvédelmi biztos helyett)

a KSH képviselőtüében:

Dr. Belyó Pál (a KSH elnöke), Dr. Nagy Eszter (a KSH Igazgatási és nemzetközi főosztály vezetője), valamint a KSH szakfőosztályainak meghívott vezetői, illetve helyettesei

előterjesztőként:**az 1. napirendi pontnál**

Sulykosné Papp Edit (KSH)

a 2. napirendi pontnál

Dr. Laczka Éva (KSH)

a 3. napirendi pontnál

Dr. Kárpáti József (KSH)

1. napirend: Az adatszolgáltatói terhek mérséklése, nem hasznosuló adatok kiszűrése**Az előterjesztés rövid leírása:**

A lisszaboni stratégia kiemelt kérdése a minőségi jogalkotás, amelynek hatékony segédeszköze lehet az adminisztratív terhek mérése.

A 2007-ben indult uniós cselekvési program célkitűzése 2012-ig az adminisztratív terhek 25%-os csökkentése. 2008-ban a Kormány határozatot hozott a nemzeti hatáskörben megvalósuló szabályozásból eredő adminisztratív terhek 2012-ig való fokozatos, 25%-os csökkentéséről, valamint az adminisztratív terhek újratermelődésének megakadályozásáról.

A 2011. évi Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program (OSAP) összeállítása során a KSH célul tűzte ki az adatszolgáltatói terhek érdemi mérséklését. A KSH ehhez kéri az OST tagjai és az adatgyűjtéssel foglalkozó minisztériumok segítségét.

A többszörös információgyűjtés elkerülése érdekében meg kell vizsgálni az adminisztratív adatforrások alkalmazásának lehetőségét, a közvetlen adatgyűjtések adminisztratív adatokkal való kiváltását. Fontos ugyanakkor az adatkörök terjedelmének és részletezettségének szükségesre való korlátozása, valamint az adatgyűjtések tartalmi felülvizsgálata a felhasználói igények és adatszolgáltatói kötelezettségek ismeretében.

A kérdőív tekintetében érdemes átgondolni, hogy a gyakoriságot, az adatszolgáltatók számát lehet-e csökkenteni, esetleg a kérdőív közérthetőbbé tételével mérsékelni lehetne-e az adatszolgáltatói terheket. Az adathelyek szintjén is érdemes lehet megvizsgálni az adatkéréseket abból a szempontból, hogy más forrásból rendelkezésre áll-e az adat, az adatkérést milyen felhasználói igény indokolja, hol hasznosul a begyűjtött adat. Az adott

adatgyűjtés összevonható-e más adatgyűjtésekkel, illetve mi a következménye annak, ha az adott adatgyűjtés nem valósul meg.

Az adatgyűjtő szervek 2010 márciusában megkapták a 2011. évi OSAP összeállításának ütemtervét, valamint azt az OSAP jegyzéket, amely tartalmazza a KSH meta adatbázisában nyilvántartott adatgyűjtések fontosabb adatait. Rendelkezésre állnak az adatkörök. Az adatgyűjtések kérdőívei valamennyi adatgyűjtő szerv honlapján megtalálhatók. A KSH metainformációinak egy része, valamint a kérdőívek is megtalálhatók a KSH honlapon. A KSH részére 2010. július 27-ig kell visszaküldeni az adatgyűjtő szervek elképzeléseit az OSAP-pal kapcsolatban. Az adatgyűjtések felülvizsgálatának eredményéről szöveges összefoglalót is kell az adatgyűjtő szerveknek készíteniük, melyek a 2011. évi OSAP kormányelőterjesztés-tervezete alapját képezhetik.

Tóth László az Országos Érdekegyeztetői Tanács munkaadói oldalának képviseletében kérdést tett fel arról, hogy a KSH-nak milyen ráhatása van arra, hogy előrelépés történjen az adminisztratív adatforrások átvételével kapcsolatban, valamint érdeklődött a Magyar Nemzeti Bank sajátos helyzetéről és az OSAP-on kívül elrendelt adatgyűjtéseiről.

Véleménye szerint az adatszolgáltató szervezeteket nem vonják be kellőképpen az adatlapok tesztelésébe, holott ez indokolt lenne különösen a – nem megfelelő statisztikai képesítéssel rendelkező – újonnan alakult kis szervezeteknél.

Dr. Gergely Erzsébet a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium képviseletében, a különböző adatok hasznosulásával kapcsolatban a megjegyezte, hogy célszerű volna megjeleníteni az előremutató típusú adatgyűjtéseket (PI.: fenntartható fejlődés indikátorai, környezeti elszámolások területei). Szólt a térinformatikai, statisztikai és egyéb adatok területén a szoros együttműködés gyakorlatáról, szükségességéről.

Dr. Balogh Miklós a KSH elnökhelyettese hozzászólásában felhívta a figyelmet arra, hogy a KSH nem fogja beterjeszteni a Kormány elé azokat az adatgyűjtéseket, amelyeken az itt vázolt felülvizsgálatot nem végezték el. Arra kérte a hivatalos szolgálat tagjait, hogy az OSAP-pal kapcsolatos határidőket feltétlenül tartsák be, a felülvizsgálatot végezzék el. Felhívta a figyelmet arra, hogy az OSAP kormány-előterjesztés adatgyűjtéseinek legfontosabb szempontjai az uniós előírásokhoz és a GDP előállításához szükséges adatigényeknek, valamint a nemzetgazdasági információkhoz elengedhetetlenül szükséges adatoknak való megfeleltetés.

Az elhangzott kérdésekre válaszolva elmondta, hogy a nem statisztikai célú adatgyűjtések átvételére vonatkozóan kis ráhatása van a KSH-nak, a hivatalhoz megküldött jogszabálytervezetek véleményezésekor jelezzük észrevételeinket az adatszolgáltatás területén. Célunk a statisztikai célú adatgyűjtéseknek az igazgatási célú nyilvántartások, adatbázisok átvételével történő kiváltása, ám ezen statisztikai szintű követelményeknek az adatbázisok sok esetben nem felelnek meg. Eredményeinkről több esetben is beszámoltunk az OST-nak.

Szólt a Magyar Nemzeti Bank (MNB) sajátos helyzetéről: az európai statisztikákról szóló rendelet az MNB-nek sajátos státuszt biztosít, az MNB fogja eldönteni, hogy tagja szeretne-e lenni a hivatalos statisztikai szolgálatnak a későbbiekben. Az MNB több adatgyűjtését is megszüntette az OSAP-ban és azon kívül rendeli el.

Elnökhelyettes úr szerint a kitűzött feladatok elvégzése érdekében célszerű lenne újra létrehozni az OST keretén belül társadalomstatisztikai és gazdaságstatisztikai adatgyűjtéseket vizsgáló munkacsoportot.

Szólt arról, hogy az adatszolgáltatói terheket mérjük közvetlenül, illetve kiküldött kérdőívek segítségével és különböző mintákon is. Kimutatás alapján az adatszolgáltatói terhek leginkább a nagy adatszolgáltatóknál jelentkeznek. A KSH folyamatosan törekszik az adminisztratív nyilvántartásokban szereplő adatok átvételére, a közvetlen adatgyűjtések kiváltása, a párhuzamosság elkerülése és az adatszolgáltatói terhek mérséklése érdekében.

Tardos Ágnes az MNB képviselőjében elmondta, hogy egyetért az OSAP felülvizsgálat fontosságával, szempontjaival. Az anyagot szívesen kiegészítik az MNB-re vonatkozó statisztikai információkkal. Fontosnak tartja, hogy a felülvizsgálatot nemcsak intézményi, hanem nemzetgazdasági szinten is elvégezzék, érdemes a hosszabb távú folyamat végiggondolása is, valamint visszajelzés a szervektől, hogy milyen lépéseket tettek az adminisztratív terhek csökkentésére.

2. napirend: Beszámoló a 2011. évi soros EU Elnökséggel kapcsolatos, statisztikát érintő feladatokról

Az előterjesztés rövid leírása:

A nemzeti elnökségek triókban dolgoznak, ez év elején megkezdődött a spanyol-belga-magyar trió munkája. Magyarország 2011. első felében veszi át az elnökséget.

A spanyol-belga-magyar trió az első valódi team elnökség, amely egy közös operatív programot alakított ki.

A spanyol-belga-magyar trió közös céljai a statisztika területén:

- a Gyakorlati Kódex alapelveinek alkalmazásának elősegítése
- az adatszolgáltatói terhek csökkentése, a költséghatékonyság javítása
- a kommunikációs technikák fejlesztése
- az elektronikus adatáramlás fejlesztése
- az elektronikus adatáramlás fejlesztésével összhangban a jogi keretek megújítása
- a statisztikai adatok elérhetőségének javítása

A soros elnökségek feladatai a Tanácsi Statisztikai munkacsoportban:

- ülések levezetése
- tagállami álláspontok előzetes egyeztetése és közös álláspont kialakítása
- jogszabálytervezetekre vonatkozó egyeztetések
- az elnökségi honlap működtetése

Várható statisztikai dossziék a spanyol-belga-magyar trió alatt:

- EDP jogszabály módosítása
- termékek és személyek tengeri szállítása
- turizmus statisztika
- ültetvény statisztika
- környezeti számlák európai rendszere
- nemzeti és regionális számlák európai rendszere – az ESA jogszabály módosítása

A magyar Elnökség tervei a statisztika területén:

- az Európai Gyakorlati Kódexében megfogalmazott elvek teljesítésének elősegítése
- A felhasználói igények minél szélesebb kielégítése
- A statisztikák közötti konzisztencia erősítése, a 21. század statisztikájának kihívásainak nyomon követése
- Konferencia szervezése 2011. második negyedévében (Visegrád)

A KSH feladatai:

- A Hivatalon belüli Elnökségi hálózat kiépítése
- A Hivatalon belüli képzés (2010. május 6.)
- Aktuális információk közzététele a Nemzetközi osztály honlapján, az angol-magyar nyelvű honlap kialakítása
- Kapcsolatfelvétel, folyamatos együttműködés a spanyol, belga partnerekkel, konzultáció a korábbi (szlovén, portugál, cseh, lengyel) Elnökségi stábokkal
- Kapcsolatfelvétel a Bizottsággal, a Tanács Titkárságával, a Parlamenttel, a Brüsszeli Magyar Képvisellel
- Az EU-2011 magyar elnökség programjának tervezése

3. napirend: Helyzetkép az Európai Statisztika Gyakorlati Kódexe (ESS Code of Practice) elveinek teljesüléséről a KSH-ban

Az előterjesztés rövid leírása:

Az Európai Statisztika Gyakorlati Kódexe elveinek rendszere valószínűleg átalakul majd a közeljövőben, valamint ennek alapján új független szakértői értékelések, új peer-review-k várhatók. Az írásbeli előterjesztés részletesen, alapelveként mutatja be a KSH jelenlegi helyzetét. Ennek rövid kiegészítéseként a következő kulcskérdések köré összpontosíthatók azok a fejlesztések, amelyekkel a KSH jelenleg foglalkozik a Kódexnek való megfelelés kapcsán:

1. Az adatgyűjtési felhatalmazás, jogszabályi háttér, erőforrások rendelkezésére állása

Az egyik a 2007-es peer review során megállapított hiányosság az volt, hogy a hivatal működését leíró jelentés (éves jelentés) akkor még nem állt rendelkezésre. Azóta az éves jelentés már angolul is elkészült, de további fordítói kapacitásra van szükség a munkaprogram angol nyelven való elkészítésére és elérhetővé tételére.

Fontos feladat az új statisztikai törvény megalkotása, melyet követően a KSH koordinációs szerepköre erősödhet, illetve az adatgyűjtésre való felhatalmazás keretében a közvetlen adatgyűjtéseket kiváltó adatforrásokhoz való hozzáférés könnyebben rendelkezésre állhat majd. Az emberi erőforrásokat fejleszteni szükséges intenzívebb humánpolitikai tevékenység segítségével. A KSH-nak az adatszolgáltatói terhek csökkentése és a hatékony erőforrás gazdálkodás érdekében a jövőben az elektronikus módszerek, korszerűbb technikák irányába szükséges továbblépni.

2. Az adatgyűjtési módszerek, technikák változtatása, fejlesztése

Az automatizálás és elektronikus adatgyűjtés az elsődleges cél, átlátható, standard dokumentumokkal szabályozott, megalapozott módszertannal.

3. A hivatalon belüli folyamatok sztenderdizálása, integráltabb megközelítése

Fontos kérdés a fogalmak egységesítése és a metaadatokhoz való szélesebb körű hozzáférés. Cél az adatok egymásnak való megfeleltetési szintjének fejlesztése, a META rendszer fogalmainak, információinak további áttekintése, bővítése, az adatainkat felhasználók érdekében.

4. A létrehozott termékekhez kapcsolódó kulcsterületek fejlesztése, pl. adatmennyiség növelése, tájékoztatás, érthetőség fejlesztése

Kiemelt alapelv a koherencia, az összehasonlíthatóság, hozzáférhetőség és érthetőség. Kiemelt tervünk új KSH honlap létrehozása a kor szellemének és a felhasználói igényeknek megfelelően.

Az Európai Statisztika Gyakorlati Kódexe elveinek való megfelelés vizsgálatában és folyamatos értékelésében a KSH az eddiginél még aktívabb támogatást vár a hivatalos statisztikai szolgálat tagjaitól, mivel uniós cél a Kódex érvényesítése a statisztikai hivatalokon kívüli szereplőkre is.

Tardos Ágnes (MNB) az új statisztikai törvény módosításával kapcsolatosan kérdezte, hogy van-e lehetőség annak véleményezésére.

A kérdésére válaszolva Dr. Balogh Miklós elmondta, hogy van kész törvényjavaslatunk az új statisztikai törvényre, amelyet meg fogunk küldeni az OST-nek és a hivatalos statisztikai szolgálat minden tagjának jóval az országgyűlési jogalkotási fázis előtt.

Zárás:

Tóth László kifogásolta, hogy az OST tagok még mindig nem kapták meg a hivatalos kinevezést a Kormánytól.

Dr. Nagy Eszter elmondta, hogy az OST tagok kinevezési jogköre nem a KSH, hanem a Miniszterelnöki Hivatal kompetenciájába tartozik.

A KSH több alkalommal kezdeményezte a miniszterelnök által aláírt kinevezési okmányok tagok felé történő továbbítását, illetve azt, hogy két szervezet esetében tegyék meg a helyesbítést, amelyek a mai napig nem történtek meg. A KSH arra törekszik, hogy az OST jogköre és tagjainak státusza is tisztázódjon.

Budapest, 2010. május 6.

Dr. Nagy Eszter
az OST titkára

Az emlékeztetőt kapják:

Dr. Belyó Pál, a KSH elnöke,

Dr. Bagó Eszter és

Dr. Balogh Miklós, a KSH elnökhelyettesei,

az OST tagjai és állandó meghívottjai,

az OST ülés eseti meghívottjai.